

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Фінансове планування

Викладач: кандидат економічних наук, с.н.с. Бугай Володимир Зіновійович
Кафедра: фінансів, банківської справи та страхування, 5 корпус, ауд. 122 а
E-mail: bugai_v_z@ukr.net
Телефон: (061) 228 76 24

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Фінанси і кредит Бакалавр						
Статус дисципліни:	Вибіркова						
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2020-21	Рік навчання	4	Тижні	12
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	3	Лекційні заняття – 32 Практичні заняття – 16 Самостійна робота – 42			
Вид контролю:	Іспит						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7663						
Консультації: особисті – вівторок з 11:00 до 13:00, 5 корпус, ауд. 122 а; дистанційні – bugai_v_z@ukr.net, за попередньою домовленістю							

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті сформувати у студентів цілісне уявлення про організацію фінансового планування на підприємстві в умовах перехідної економіки. Засвоєння принципів фінансового планування підприємств дозволить студентам вільно орієнтуватися у спеціальній фінансовій термінології, сформувати знання і уміння з ефективного планування потреби у фінансових ресурсах і джерел їх залучення.

Глибоке вивчення умов формування і використання фінансових ресурсів сприятиме розвитку таких затребуваних роботодавцями навичок, як розуміння фінансових ситуацій у визначений період часу та прийняття оптимальних управлінських рішень у сфері планування фінансів.

Зміст і структура курсу сприятиме формуванню у студентів здатності залучати фінансові ресурси на основі концепції вартості грошей у часі, концепції вартості капіталу, концепції грошового потоку та ін.

Практичні заняття сприяють виробленню у студентів економічного мислення, що є основою прийняття нестандартних управлінських рішень в сучасних кризових умовах господарювання вітчизняних підприємств.

Використання сучасних освітніх технологій під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні компетенції студентів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

- складати науково обґрунтовані фінансові плани, що є основою забезпечення підприємства фінансовими ресурсами і формування партнерських відносин з бізнес-партнерами;
- самостійно здійснювати аналіз формування і використання фінансових ресурсів підприємства;
- забезпечувати розроблення операційних і фінансових бюджетів підприємства;
- обґрунтовувати найбільш ефективні інвестиційні проекти з урахуванням ризиків;

- здійснювати розроблення капітальних і грошових балансів підприємства;
- на основі аналізу й контролю за рухом грошових коштів розробляти обґрунтовані заходи щодо коригування фінансових планів підприємства.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання творчих проєктів на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7663>
адреса

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Опрацювання основних термінів і ключових понять (макс. 1 бал) – на початку кожного практичного заняття.

Розв'язання практичного завдання (макс. 4 бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (макс. 4 бали) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з двох питань (макс. 2 бали кожне) – теоретичного (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичного (розв'язати задачу).

Тестування на платформі Moodle (макс. 8 балів) – два рази на семестр.

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату (макс 3 бали) виконується за бажанням студента. Теми рефератів зазначені у планах практичних завдань.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на екзамені (макс. 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань (макс по 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7663>

Практичне завдання передбачає розв'язання задачі (макс. 20 балів)

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Опрацювання основних термінів і ключових понять	Практикум 2, 4	5
	Розв'язання практичного завдання	Практикум 2,4	8
	Письмова контрольна робота	Тиждень 4	5
	Тестування на платформі Moodle	Тиждень 4	7
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Опрацювання основних термінів і ключових понять	Практикум 2, 4	5
	Розв'язання практичного завдання	Практикум 2,4	8
	Письмова контрольна робота	Тиждень 4	5
	Тестування на платформі Moodle	Тиждень 4	7
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	Опрацювання основних термінів і ключових понять	Практикум 8,10, 12	5
	Розв'язання практичного завдання	Практикум 8, 10, 12	8
	Письмова контрольна робота	Тиждень 12	5
	Тестування на платформі Moodle	Тиждень 4	7
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	Опрацювання основних термінів і ключових понять	Практикум 14, 16	5
	Розв'язання практичного завдання	Практикум 14, 16	8
	Тестування на платформі Moodle	Тиждень 16	7
Підсумковий контроль (макс. 60%)			60
Іспит			40
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		екзамен	залік
E	90-100 (відмінно)	5 (відмінно)	залік
B	85-89 (дуже добре)	4 (добре)	зараховано
C	75-84 (добре)		
D	70-74 (задовільно)		
E	60-69 (достатньо)	3 (задовільно)	
FX	35-59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	не зараховано
F	1-34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Основи та методологічні засади фінансового планування та прогнозування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 1 Лекція 2	Довгострокове фінансове планування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 2 Практикум 2	Основи та методологічні засади фінансового планування та прогнозування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	3 5 3
Тиждень 2 Лекція 2	Довгострокове фінансове планування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 3 Лекція 3	Довгострокове фінансове планування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 3 Лекція 3	Фінансова діагностика як передумова фінансового планування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Лекція 4	Планування доходів, витрат і прибутку	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 4 Практикум 4	Фінансова діагностика як передумова	Опрацювання основних термінів і ключових понять	

	фінансового планування	Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5 Практикум 5	Планування доходів, витрат і прибутку	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	3 5 3
Тиждень 5 Лекція 5	Баланс капітальних вкладень	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6 Лекція 6	Прогнозний баланс активів і пасивів підприємства	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 6 Практикум 6	Баланс капітальних вкладень	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 7 Лекція 7	Прогнозний баланс активів і пасивів підприємства	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 7 Лекція 7	Оперативне фінансове планування підприємства	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 8 Лекція 8	Бюджетне планування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 8 Практикум 8	Прогнозний баланс активів і пасивів підприємства	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	3 5 3
Тиждень 9 Лекція 9	Кошториси використання коштів соціального спрямування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Змістовий модуль 4			
Тиждень 9 Лекція 9	Бюджетне планування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 10 Лекція 10	Кошториси використання коштів соціального спрямування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	

Тиждень 10 Практикум 10	Бюджетне планування	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 11 Лекція 11	Контроль і аналіз виконання фінансового плану	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 11 Практикум 11	Контроль і аналіз виконання фінансового плану	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	3 5 3
Тиждень 12 Лекція 12	Контроль і аналіз виконання фінансового плану	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	
Тиждень 12 Практикум 12	Контроль і аналіз виконання фінансового плану	Опрацювання основних термінів і ключових понять Розв'язання практичного завдання Письмова контрольна робота	

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Підручники і навчальні посібники

Васильців Т.Г., Качмарик Я.Д., Блонська В.І., Лупак Р.Л. Бізнес-планування : навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 173 с.

Безкровна Л.О. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. Одеса : ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. 118 с.

Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 423 с.

Бочаров В.В. Коммерческое бюджетирование. СПб : Питер, 2003. 368 с.

Этрилл П. Финансовый менеджмент для неспециалистов; пер. с англ. под ред. Е.Н. Бондаревской. СПб : Питер, 2007. 608 с.

Семенов Г.А., Бугай В.З., Семенов А.Г., Бугай А.В. Фінансове планування і управління на підприємствах : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 432 с.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ. РЕГУЛЯЦІЯ ПРОПУСКІВ.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих практичних занять, до відпрацювання не допускаються.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Усі письмові роботи, які виконуються студентами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка проконсультуйтеся з викладачем. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРІВ/ТЕЛЕФОНІВ НА ЗАНЯТТІ

Використання мобільних телефонів, планшетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях.

КОМУНІКАЦІЯ

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.

Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу tupakhina@znu.edu.ua. У листі вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВИТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВИТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/oczn/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>

СИСТЕМА НАКОПИЧЕННЯ БАЛІВ

Вид контролю	Кількість балів
Поточний контроль	
Основи та методологічні засади фінансового планування та прогнозування	3
Довгострокове фінансове планування	4
Фінансова діагностика як передумова фінансового планування	3
Тестування в системі moodle	4
Планування доходів, витрат і прибутку	3
Баланс грошових ресурсів	3
Баланс капітальних вкладень	3
Оперативне фінансове планування підприємства	2
Тестування в системі moodle	4
Прогнозний баланс активів і пасивів підприємства	4
Бюджетне планування	7
Тестування в системі moodle	4
Кошториси використання коштів соціального спрямування	5
Контроль і аналіз виконання фінансового плану	6
Тестування в системі moodle	4
Всього за поточний контроль	60

Підсумковий контроль (екзамен)	40
Разом	100

Види контролю і система накопичення балів

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Тестування за темами	11	1	11
2	Тестування в системі moodle	4	4	16
3	Виконання практичних завдань	11	2	22
4	Індивідуальне опитування	11	1	11
5	Екзамен	1	40	40
	Разом	23		100